

Felles budsjettforslag fra Samarbeidspartiene i Tromsø

BUDSJETT 2015

ØKONOMIPLAN 2015-2018

FOR ET RETTFERDIG OG SOLIDARISK TROMSØ

INNHold

BUDSJETT 2015.....	1
INNHold	2
BUDSJETTERKLÆRING	3
ENDRINGER.....	8
ALTERNATIV TABELL 2 HOVEDOVERSIKT DRIFT.....	9
SAMARBEIDSPARTIENES FORSLAG.....	10
VERBALFORSLAG.....	14
TALLBUDSJETT - INVESTERING.....	17
ENDRING BETALINGSSATSER 2015	17

Budsjetterklæring

For andre år på rad legger Arbeiderpartiet, Rødt, SV, Senterpartiet og Miljøpartiet de Grønne fram et felles, alternativt budsjettforslag for Tromsø. Partiene som står bak dette budsjettforslaget - Samarbeidspartiene - mener at Tromsø trenger en annerledes og bedre politikk for fellesskap, mangfold og miljø.

Samarbeidspartiens alternative budsjett er et budsjett for elevene, for de eldre og for lærere, helsefagarbeidere og renholdere.

Samarbeidspartiene er dypt bekymret for den retning den borgerlige alliansen tar Tromsøsamfunnet. Dyre private løsninger er i ferd med å overta gode helse- og omsorgstjenester fra Tromsø kommunes egne ansatte, og de årlige kuttene i skolen reduserer lærernes muligheter til å gi barna våre nødvendig og lovpålagt tilpasset undervisning.

Kommunens inntekter er redusert de siste 2 årene, samtidig som kostnadene og oppgavene øker i kommunen. Byrådets budsjett gir ikke troverdige svar, verken på kompetansebehovet, økonomistyring eller organisering.

Kommunen har sterk vekst og har behov for å gjøre investeringer på mange områder i årene som kommer. Dette krever en effektiv og moderne drift, der kompetanse og innovasjon prioriteres på alle nivå i organisasjonen.

Utstillingsvinduet som forsvant

Tromsø skulle være et utstillingsvindu for de blåblå. Innbyggerne i Tromsø får nå se hva det innebærer – nedskjæringer i kombinasjon med privatisering, og dårligere arbeidsvilkår og pensjon for de ansatte. Samarbeidspartiene vil bruke fellesskapets midler til å gi et optimalt velferdstilbud for innbyggerne i Tromsø, på lag med de ansatte i kommunen. Vi vil mobilisere alle gode krefter til en felles innsats for at Tromsø både skal være en god by å vokse opp i og bli gammel i, men også at Tromsø skal være den rause, inkluderende og internasjonale byen.

Kunnskap, erfaring og seniordag

Tromsø kommune er avhengig av å beholde god kompetanse og erfaring i kommunen. Det er også et sentralt samfunnsoppdrag å gjøre det mulig for eldre arbeidstakere å stå lengre i jobb. Ett av de viktigste tiltakene for Tromsø kommune har vært seniordagen. Denne ønsker byrådet å fjerne. Samarbeidspartiene foreslår at seniordagen videreføres i sin helhet. Det er et godt tiltak som betyr mye for arbeidsmiljøet.

Barn prioriteres

Samarbeidspartiene vil sikre den offentlige fellesskolen, som gir alle barn like muligheter uavhengig av bakgrunn. Vi deler bekymringene som kommer fra rektorer, lærerorganisasjoner og foreldre i Tromsø for konsekvensene av de knappe ressursene som skolene har fått tildelt i hele denne valgperioden. Tromsøskolen har hatt store kutt i driftsbudsjettene gjennom hele perioden. Kuttene har rammet den undervisningen elevene har krav på, og svekket lærernes muligheter til å gjøre en best mulig jobb.

Samarbeidspartiene vil skape rom for å ansette flere lærere i Tromsøskolen for å øke tidlig innsats og tilpasset opplæring i barnetrinnet.

En satsing i tråd med Opplæringslovens § 1-3 krever ekstra ressurser på 1.- 4. trinn i alle 20 barneskolene i Tromsø.

Budsjettkuttene for Tromsøskolen fra byrådspartiens side har blant annet ført til at lærerne nå underviser i stadig større klasser. Denne utviklingen må vi reversere. I stedet for å slå sammen klasser, vil vi dele klasser slik at det blir færre elever per lærer. Målet vårt er en lærer per 15 elever i barnetrinnet, 18 i mellomtrinnet og 20 på ungdomstrinnet.

Høyre og Frp-byrårets store økning av betalingsattsene vil føre til det blir et klasseskille på hvem som får anledning til å gå på kulturskolen. Derfor fjerner vi hele økningen i elevbetalingen for 2015.

Helse og omsorg

De to største utfordringene i fremtidens kommunehelsetjeneste, er et større og mer omfattende ansvar for stadig flere enkeltmennesker på den ene siden, og problemer med å klare å rekruttere kvalifisert personell på den andre siden.

Gjennom de tre siste årene har Tromsø kommune latt være å bygge opp og utvikle egne tilbud, som kunne rustet oss til å møte tøffe krav de neste årene. Konsekvensen av dette, er at kommunen er tvungen til å velge alternativer som er dyrere i det private helse og omsorgsmarkedet. På denne måten har vi mistet muligheten det neste året, til å velge rimelige og gode løsninger som ikke krever profit.

En god helse- og omsorgstjeneste i Tromsø kommune er avhengig av kvalitet og effektiv organisering, og tett samarbeid mellom ansatte og ledelse. Nøkkelen til å klare morgendagens helse- og omsorgsoppgaver i kommunene, er innovasjon i organisering og helseteknologi, og i en kunnskapsbasert samhandling mellom kommune og spesialisthelsetjeneste.

Helse- og omsorgstilbudet skal være fleksibelt og med høy grad av selvbestemmelse. Vi vil utvikle en kommuneorganisasjon som styrker hjemmebasert omsorg, samtidig skal vi bygge nok sykehjemsplasser. Vårt mål er en fleksibel eldreomsorg med høy kvalitet, i offentlig regi.

Samarbeidspartiene mener at helse og omsorgssektoren i fremtiden vil være avhengig av et sterkere samarbeid med frivillig sektor og ideelle aktører. Vi vil derfor styrke kontakten mot disse sektorene.

Psykisk helse

Samarbeidspartiene mener det må være like selvfølgelig å kunne oppsøke hjelp til psykisk helse som fysisk helse. Mellom 40 og 50% av oss vil bli rammet av psykiske helsevansker en eller flere ganger i livet. Derfor mener vi at det psykiske helsetilbudet må integreres som en sterkere del av det generelle helsetilbudet. Vår ambisjon er å forebygge psykiske helsevansker, og vi vil arbeide for å heve kunnskapen blant ansatte i barnehager og skoler. Mange elever sliter med psykisk helse i skolen. Derfor vil vi bygge en sterkere skolehelsetjeneste. Vi vil prøve ut ordninger med særskilte tverrfaglige team som jobber forebyggende for sosial og faglig mestring hos den enkelte.

Folkehelse

Samarbeidspartiene mener at en målrettet satsning på god folkehelse er en god investering. Folkehelse handler om å gi barn og unge en god start i livet, og det handler om å finne de tiltakene som gjør at eldre mennesker får være selvstendige og klare seg lenge hjemme.

Rekruttering

Samarbeidspartiene ser at bruk av personale til deltidsstillinger, mange vikarer og færre fast ansatte, og en vedvarende trussel om privatisering, gir mindre forutsigbarhet for ansatte. Vi er redd denne utviklingen vil gjøre helse og omsorgsyrkene mindre attraktive for unge, og at det vil skape en kompetanseflukt fra kommunen, heller enn en økt rekruttering inn. Derfor vil vi jobbe for å få mange av de 500 timebaserte årsverkene i Tromsø kommune inn i faste turnuser, som del av grunnturnusen.

I samarbeid med ansatte vil samarbeidspartiene gjennomføre en tillitsreform som skal skape bedre kvalitet og nærhet til brukerne.

Frivillig sektor, en del av byens hjerte

Frivilligheten i Tromsø gir unike bidrag i vår kommune. Vi vil styrke samarbeidet med institusjoner og **virksomheter** som Kirkens bymisjon, Fontenehuset, Kafe X, Virkelig og Kirkens sosialtjeneste, som har uvurderlige tilbud til sine målgrupper og beriker byen vår. Samarbeidspartiene mener disse organisasjonene tilfører en stor verdi som offentlig sektor aldri kan erstatte.

Grønn byutvikling for helse og miljø

Samarbeidspartiene har til hensikt å drive frem et skifte for et bedre miljø i Tromsø. En helhetlig og miljøvennlig utvikling krever at boligbygging, kollektivtrafikk, gang og sykkelveger kobles sammen. Samarbeidspartiene vil prioritere å finansiere grønne investeringer og drift av grønne løsninger som reduserer innbyggernes avhengighet av bilen.

De største byene vil fortsette å øke folketallet og dermed vil man også få økt antall trafikanter. Det er felles aksept at denne økningen skal tas kollektivt eller med sykkel og gående. Vi ønsker å etablere egne kollektivfelt og lysprioritering for kollektivtrafikk, for å forbedre muligheten for økt avgangsfrekvens inn mot Tromsø sentrum og i triangelen Sentrum, Breivika og Giæverbukta.

Sammenhengende nettverk av gang og sykkelveg må etableres i alle tettbygde strøk, fra Eidkjosen til Kroken, fra Slettaelva til Berg. Samarbeidspartiene vil prioritere å etablere trygg sykkelparkering i sentrale områder og ved større arbeidsplasser, ikke minst i Breivikaområdet.

Gang og sykkelveg fra Hamna til Skattøra og fortau/GS den nedre delen av Langnesbakken skal konkret finansieres i 2015 og 2016. Videre finansiering må tas etter at Transportnett Tromsø har avsluttet sitt arbeid og vi vil understreke behovet for tett samarbeid med andre etater, fylke og stat når det kommer til utbygging av kollektivtrafikk og andre miljøvennlige trafikkkløsninger.

Samarbeidspartiene vil legge til rette for bruk av el-biler og el-sykler. Ladestasjoner i boligfelt og ved trafikkknutepunkter må etableres, ved bruk av blant annet Enova sine finansieringsmuligheter. Tilretteleggingen for miljøriktig transport må skje i nært samarbeid med både offentlige etater og private virksomheter og organisasjoner.

Tillit eller målstyring?

Samarbeidspartiene vurderer det som usannsynlig at kommunen skal spare 30 millioner kroner per år ved en omorganisering. Byrådet forutsetter at prosjektet skal finansieres eksternt, men finansieringen konkretiseres ikke. Formålet med prosessen er å omdanne kommunen til en topptung bestillerorganisasjon der private kommersielle selskaper eller kommunale aksjeselskaper skal utføre tjenestene etter kontrakt. Dette vil endre den kommunale organisasjonen bort fra forvaltning der innbyggernes behov er retningsgivende, og over til drift etter forretningsmessige lønnsomhetsprinsipper, også kalt New Public Management. Store deler av kommunens velferdsproduksjon er arbeidsintensiv og avhengig av kloke hoder og varme hender. Det er heller ikke tilrådelig å ta ned stabs- og støttefunksjoner som driver både utvikling og kvalitetssikring av tjenestene. Det vil føre til at kommunen kvitter seg med den kompetansen som skal sikre at kommunen er beredt til å møte framtidens utfordringer.

Fordyrende innleie

Byrådspartiene ga byrådet blankofullmakt til å privatisere hele den kommunale organisasjonene i juni 2012. Privatiseringen har deretter skjedd på ulike måter. Kommersielle barnehager har blitt etablert mens kommunale har blitt lagt ned. Private aktører blir brukt i utstrakt grad for å formidle arbeidskraft både til skole og omsorg. I stedet for intern kompetanse bruker man fordyrende eksterne konsulenter på stadig flere områder.

Til tross for at byrådet har et omfattende rådgiverkorps, blir millionbeløp brukt til konsulenter for utarbeiding av anbudsdokumenter for privatisering, mens kommunalt ansatte arbeider under en konstant trussel om å miste jobben. Dette gjelder ikke minst store grupper innen pleie- og omsorgstjenesten og renholderne i Fagrent, hvor byrådet rett ut sier at de vil omorganisere bedriften for å spare penger på pensjonsutgiftene. Et stort flertall av disse er kvinner og mange har arbeidet i kommunen i mange år. Opp mot denne privatiseringen foreslår vi en tillitsreform der tillit til de ansattes faglige vurderinger skal legges til grunn for tjenestene.

AP og SV har i sine alternative statsbudsjett økt inntektene til kommunesektoren med henholdsvis 5 milliarder i forhold til nivået til H/FrP-regjeringa.

Endringer

Ansvars-ramme		
	INNSPARING / INNTEKTER	
1001	Byrådsadministrasjon 1 byråd og 4 rådgiverstillinger	4 000 000
1001	TK eierstrategi	500 000
1101	Administrative tjenester 4 etatssjefer	3 500 000
1101	Konsulenttjenester	5 000 000
1103	Eiendomsskatt	10 800 000
1201	Foreldremedvirkning i skolen	350 000
1303	Besparelse ved å leie det gamle sykehotellet til utskrivningsklare pasienter	3 000 000
1303	Pleie og omsorg - ikke konkurranseutsette sentralkjøkkenet	900 000
1303	Ikke konkurranseutsette hjemmetjenestene	900 000
	Sum Innsparing/Inntekter	28 950 000
	KOSTNADER / UTGIFTER	
1001	Samefolkets dag og Internasjonal uke	100 000
1102	Seniordager	160 000
1201	Seniordager	2 300 000
1201	Skole	14 000 000
1202	Seniordager	300 000
1302	Fontenehuset	579 000
1302	Kafe X	107 000
1302	Utekontakten	900 000
1303	Seniordager	2 100 000
1401	Mindre foreldrebetaling Kulturskolen	720 000
1401	Reversere kutt i rammen	1 850 000
1401	Gazaprojekt	300 000
1401	Gamlebyen Skansen	250 000
1403	Kirke- og trossamfunn	1 500 000
1404	Inn på tunet	700 000
1404	Utviklingslagene	200 000
	Sum Kostnader	26 066 000
	Sum Differanse: Overføres disposisjonsfondet	2 884 000

Alternativ Tabell 2 Hovedoversikt Drift

Viser kommunens budsjett og økonomiplan fordelt på ansvarsrammer

Tallbudsjett	Byrådets forslag 2015	Samarb.p. forslag 2015	Innsparing/ styrking	2016	2017	2018
1001 Byrådsadministrasjon	49 047 630	44 647 630	-4400000	45 497 360	45 497 360	45 497 360
1101 Administrative tjenester	119 720 072	111 220 072	-8500000	92 520 072	92 520 072	92 520 072
1102 Bygg	223 214 437	223 374 437	160000	223 214 437	223 214 437	223 214 437
1103 Frie inntekter	-3 516 600 000	-3 527 400 000	-10800000	-3 556 477 082	-3 602 457 082	-3 616 457 082
1104 Diverse fellesutgifter	93 397 618	93 397 618	0	95 248 009	91 020 532	91 236 752
1105 Renter og avdrag	328 361 411	328 361 411	0	398 669 315	461 586 792	479 962 572
1106 Interne finanstransaksjoner	-103 112 057	-103 112 057	0	-131 679 000	-138 869 000	-141 141 000
1107 Folkevalgte	25 213 819	25 213 819	0	22 913 819	25 213 819	22 913 819
1201 Skole	651 617 532	667 567 532	15950000	681 567 532	681 567 532	681 567 532
1202 Barnehage	589 966 439	590 266 439	300000	592 466 439	592 466 439	592 466 439
1203 Forebyggende helse	38 122 290	38 122 290	0	37 822 290	37 822 290	37 822 290
1204 Barnevern	135 553 879	135 553 879	0	136 153 879	136 153 879	136 153 879
1205 Flyktningetjenesten	0	0	0	0	0	0
1302 Sosialtjenesten	101 619 166	103 205 166	1586000	103 205 166	103 205 166	103 205 166
1303 Pleie og omsorg	924 035 104	921 335 104	-2700000	921 335 104	921 335 104	921 335 104
1304 Boligtiltak	-19 864 001	-19 864 001	0	-27 664 001	-35464001	-35464001
1305 Kommunehelse	73 434 209	73 434 209	0	73 434 209	73 434 209	73 434 209
1401 Kultur	102 097 900	105 217 900	3 120 000	105 217 900	105 217 900	105 217 900
1402 Idrettstilbud	11 095 840	11 095 840	0	11 095 840	11 095 840	11 095 840
1403 Kirke og Trossamfunn	26 376 407	27 876 407	1500000	27 876 407	27 876 407	27 876 407
1404 Næring	8 565 340	9 465 340	900000	9 465 340	9 465 340	9 465 340
1501 Byutvikling	32 423 097	32 423 097	0	32 423 097	32 423 097	32 423 097
1502 Bydrift	66 156 965	66 156 965	0	66 136 965	66 116 965	66 096 965
1503 Brann og redning	39 556 903	39 556 903	0	39 556 903	39 556 903	39 556 903
1504 Vann og avløp	0	0	0	0	0	0
Sum rammer	0	-2 884 000	-2 884 000	0	0	0

Samarbeidspartienes forslag

Vi vil slanke byrådet

I Tromsø har vi en parlamentarisk modell med 6 byråder og 6 rådgivere. I praksis fungerer rådgiverne som byråder med de fullmaktene de har fått. Samarbeidspartiene mener vi har en modell som er topptung og kostnadskrevende. Samarbeidspartiene mener kommunens størrelse tilsier at vi reduserer antall byråder til 5 og fjerner 4 rådgiverstillinger.

Innsparing: 4 000 000.

Vi vil også fjerne 4 etatssjefstillinger i ny modell for helse- og omsorg. Dette er fordyrende stillinger som ikke er nødvendig i en kommunal forvaltning som ikke skal administrere konkurranseutsetting og utstrakt bruk av private tilbydere.

Innsparing: 3.500 000.

Kortidsplasser på Pasienthotellet

Samarbeidspartiene foreslår at konkurranseutsettingen av 30 midlertidige kortidsplassene avlyses, og at kommunen heller går i dialog med UNN om leie av lokaler i det gamle pasienthotellet som vil stå ledig fra juni 2015. Kommunen skal leie lokaler i det gamle pasienthotellet, og frem til det nye helsehuset er ferdig i Breivika.

Innsparing: 3 000 000.

Stoppe konkurranseutsetting

Samarbeidspartiene vil stoppe konkurranseutsettingen av Sentralkjøkkenet på Mortensnes og hjemmetjenesten.

Innsparing: 1 800 000.

Beholde senioren

Seniordagen ble etablert for å bidra til å beholde senioren i arbeid så lenge som mulig. Tromsø kommunes mange seniorer har stor betydning for kommunen, både i skolen, i pleie og omsorgstjenesten og ellers i organisasjonen. Byrådet vil fjerne senior-dagene til ansatte over 60 år. Det mener vi er en svært dårlig beslutning. For mange er den ene fridagen i måneden en verdifull mulighet til å ta seg litt inn i en travel hverdag. Seniordagen har stor betydning for å unngå sykefravær og uførhet, og som motivasjon for å yte maksimalt til beste for arbeidsplassen. For mange er dette et alternativ til å gå av med AFP. Samarbeidspartiene vil beholde seniordagen.

Kostnad: 4 860 000.

Styrke Utekontakten

Samarbeidspartiene vil styrke Utekontakten.

Kostnad: 900 000.

Eiendomsskatt for bedre skole

De borgerlige partiene reduserte eiendomsskatten med 0,2 promille i 2014 og foreslår en tilsvarende reduksjon for 2015. Samarbeidspartiene mener det er uansvarlig å kutte i inntektene til kommunen, samtidig som man kutter i budsjettet til skole. Kommuneøkonomien er svært sårbar, med krav om å dekke mellom 25-30 millioner i inntektssvikt for 2014, på neste års kommunebudsjett. Vi reverserer eiendomsskatten med 0.4 promille i forhold til byrådets forslag.

Økt inntekt: 10 800 000

De borgerlige partiene har kuttet i skolebudsjettet hvert år de har hatt makten i Tromsø. Det har ført til en uttalt bekymring fra både rektorer, lærerorganisasjoner og foreldre. Satsingen byrådet har varslet på tidlig innsats og målrettet opplæring er svært begrenset og vil ikke kunne karakteriseres som satsing. Samarbeidspartiene satser på skolen og vi øker rammen med 14 mill. (års-effekt 28 millioner) til å ansette flere lærere, lærebøker eller læremateriell. I tillegg vil samarbeids-partiene arbeide for å øke den tverrfaglige, sosial- og psykologfaglige tilstedeværelsen på skolene.

Kostnad: 14 000 000.

Det har vist seg at ingen foreldreutvalg har meldt seg som interessert i å være med på byrådets ide om såkalt foreldremedvirkning i skolen. Pengene er ubrukte, og posten kuttet.

Innsparing: 350 000.

Eierstrategi i egen regi

Byrådet vil bruke en halv million kroner til å kjøpe konsulenttjenester for å få utarbeidet ny eierstrategi for Troms Kraft. Vi mener dette er feil bruk av penger. Eierstrategier skal utarbeides i egen regi, ikke kjøpes i markedet.

Innsparing: 500 000.

Dette kan stå som eksempel på det vi ser på stadig flere områder i kommunen. Byrådet hyrer inn konsulenter til oppgaver som kunne utføres minst like godt av egne ansatte. Vi mener også det er store penger å spare ved å ansette egne vikarer heller enn å bruke dyre konsulentbyråer for å fylle opp vakanser. I tillegg fyller kommunen opp ledige timer og stillinger med timeansatte tilsvarende ca. 500 årsverk. Dette må det ryddes opp i.

Innsparing: 5 000 000.

Det varme og inkluderende Tromsø = Frivillighetens Tromsø

Uten de frivillige organisasjonenes innsats hadde ikke Tromsø vært den varme, inkluderende og livskraftige kommunen som vi er så stolte av. Samarbeidspartiene vil derfor øke tilskuddet til frivillige organisasjoner. Kafe X gjør en uvurderlig jobb for folk som har vært rusavhengige, og innsatsen deres sparer samfunnet for store utgifter. I tillegg er kafeen og miljøet rundt Kafe X verdifull fordi folk støttes i å få fotfeste, som hjelper dem til et bedre liv.

Kostnad: 107 000.

Det samme gjelder for Fontenehuset. Helsegevinsten for medlemmene av Fontenehuset er stor. Fontenehuset kan vise til gode resultater med å få folk med psykiske lidelser inn i et fellesskap og ut i arbeidslivet. Vi vil ha bevilgningen opp på 2011-nivå.

Kostnad: 579 000.

Tromsø kommune har vedtatt i landbruksplanen at vi skal satse på det svært vellykkede tiltaket som kalles Inn på tunet. Det betyr mye for de elevene som trenger denne muligheten til å oppnå en mestring de ikke finner i klasserommet. Slik er Inn på tunet et forebyggende tiltak, som bør videreutvikles og være forutsigbart både for folk, kommune og for næringen selv. Inn på tunet betyr mye for rekrutteringen til næringen. Det vil negativ effekt på kort og lang sikt dersom Inn på tunet blir lagt ned.

Kostnad: 700 000.

Tromsø er mer enn Sentrum

Byrådet foreslår ytterligere kutt i støtten til utviklingslagene og bydelsrådene. Det vil svekke demokratiet i Tromsø og gjøre det vanskeligere for ildsjeler som brenner for å gjøre sitt nabolag og sin bygd til et godt sted å bo. Det legges ned utallige frivillighetstimer på dugnader, aktiviteter for barn, unge og eldre. Utviklingslagene holder liv i bygdene i Tromsø. Vi vil reversere kuttet byrådspartiene har lagt inn.

Kostnad: 200 000.

Talentutvikling for alle

Byrådet øker foreldrebetalingen for kulturskolen med 300 kroner. Dette vil vi reversere. Kulturskolen skal være for alle, og det skal ikke være slik at bare barn av foreldre med god råd skal kunne få utviklet sitt talent og sine evner. Sammen med økningen av barnehagesatsene signaliserer de borgerlige at småbarnsforeldre i Tromsø skal bære byrdene av en feilslått borgerlig økonomisk politikk. Vi tar inn igjen effektiviseringen på kultur.

Kostnad: 2 570 000.

Styrke Kirkelig fellesråd

Tromsø kommune bryter Kirkeloven når kirken ikke får nok midler til å utføre de lovpålagte oppgavene de har etter loven. Samarbeidspartiene vil øke bevilgningene til Kirkelig fellesråd med 1 500 000 slik at vi kan ta vare på kirkene og gravlundene.

Kostnad: 1 500 000.

Vennskap med Gaza

Vennsapsbyprosjektet med Gaza har vært svært vellykket og har tilført unge både her og i Gaza verdifulle erfaringer å ta med seg videre i livet. Når det nå avsluttes, bør det følges opp av et nytt ungdomsprosjekt. Det er viktigere enn noen gang at vi viser solidaritet med vår vennsapsby. Gaza har aldri før hatt en så ekstremt vanskelig situasjon som etter den 51 dager lange israelske terrorbombingen i sommer der 1500 barn er blitt foreldreløse, hus, skoler, sykehus, veier, vannledninger og alt annet av infrastruktur er ødelagt.

Tromsø har i alle år hatt flotte arrangement i forbindelse med Samefolkets dag og Internasjonal uke. Tromsø kommune vil støtte dette med 50 000 kr til hver.

Kostnad - Gazaprojekt: 300 000.

Kostnad - Internasjonal uke og Samefolkets dag: 100 000.

Forsvarsverket fra middelalderen

Ildsjelene bak Gamlebyen Skansen gjør en stor innsats for at Tromsøs aller eldste historiske byggverk ikke skal gå tapt når Nordbyen skal bygges ut og tettes igjen. Samarbeidspartiene mener Tromsø kommune må gå inn med ressurser for å sikre dette området for ettertiden. Vi ønsker å bidra til etablering av en prosjektlederstilling.

Kostnad: 250 000

Verbalforslag

Forslag til vedtak budsjett og økonomiplan

1. Skattøret for 2015 fastsettes til høyeste lovlige sats i henhold til Stortingets vedtak.
2. Utskrivning av eiendomsskatt for 2015. Det utskrives eiendomsskatt på alle eiendommer i Tromsø kommune. Eiendomsskatten for 2015 skrives ut med skattesats 3,4 promille og 5,4 promille for alle andre typer eiendommer. Bunnfradrag for godkjente boenheter settes til kr 200.000,-. Etter eigendomsskattelova § 7a skal det innvilges fritak for eiendomsskatt for så vidt gjelder private barnehager og skoler, som ikke driver på kommersielt grunnlag. Videre kan eiendommer som eies av stiftelser eller organisasjoner som ivaretar kommunens gavn eller tarv og som ikke driver på kommersielt grunnlag, herunder idrettsanlegg som er åpne for alle, av kommunestyret innvilges fritak for eiendomsskatt.
3. Økonomiplanens første år gjelder som årsbudsjett for 2015
4. Kommunale avgifter og gebyrer vedtas ihht appendix 2, med endringsforslag slik de fremkommer i tabell 2.
5. Ansvarsrammene vedtas i henhold til tabell 1 Alternativt budsjettforslag hovedoversikt – drift.
6. Byrådet gir fullmakt til å fordele budsjetter til resultatenehetene.
7. Byrådet gis fullmakt til å fordele fellesposter ut på ansvarsrammene. Dette gjelder lønnsøkning, pensjon og arbeidsgiveravgift
8. Tromsø Havn kommunale foretak får kompensasjon for utgifter som følge av økt arbeidsgiveravgift fra 5,2 prosent til 7,9 prosent.
9. Aurora Kino IKS sin husleie for 2015 settes til 5.160.000,-
10. Investeringer vedtas i henhold til alternativt budsjett tabell 3, hovedoversikt investering
11. Lånerammen for ordinære investeringer settes til 419,4 millioner kroner i 2015. Låneopptak for ordinære investeringer for perioden 2016-2018 settes til henholdsvis 450,1 millioner kroner, 269,2 millioner kroner og 417,3 millioner kroner
12. Til finansiering av nybygg / anskaffelser søkes opptatt lån i år 2015 på til sammen 633 millioner kroner. Lån fordeler seg slik:

a. Lån til ordinære investeringer	392,4 mill. kr
b. Lån til VA-sektoren	144,0 mill. kr
c. Startlån, Husbanken	70,0 mill. kr
d. Lån boliger	26,6 mill. kr
13. Tromsø kommunes trekkrettighet (kassakreditt) for 2015 settes til 150 millioner kroner i sparebank 1 Nord-Norge.
14. For å styrke tilbudet til barn og unge i risikogruppen, bes byrådet sette i gang et arbeid for å styrke samhandlingen på tvers av byrådsavdelinger og underliggende enheter som er innrettet mot å ivareta barn og unge.
15. Grunnbemanningen i helse og omsorgssektoren skal øke med mål om å redusere sykefraværet, vikarbruken og ufrivillig deltid.

16. Byrådet utarbeider en sak om å opprette en egen vikarpool i Tromsø. Denne skal erstatte innleie fra private vikarbyråer.
17. Basert på byrådets fremskriving oppnår kommunen full sykehjemsdekning kun i årene 2018-2019. Byrådet skal legge frem en sak/prosjekt første halvår 2015 som viser hvordan Tromsø kommune kan oppnå full sykehjemsdekning i hele perioden frem mot 2024. Herunder skal behovet for antallet nye korttidsplasser, omsorgsboliger og sykehjemsplasser vurderes. Helse- og omsorgskomiteen skal være styringsgruppe for prosjektet og holdes løpende orientert om fremdriften.
18. Tromsø kommune skal gjennomføre en tillitsreform med vekt på de ansattes faglige vurderinger til erstatning for rigide rapporteringssystem, sentrale direktiver og stoppeklokkeomsorg etter mønster av New Public Management.
19. ASSS rapporten varsler om at Tromsø ligger under snittet på helsefagligkompetanse i pleie og omsorg. Kommunestyret ber med denne bakgrunn byrådet om å rullere strategiplan for rekruttering og kompetanse i helse og omsorg. På grunn av situasjonen må også virkemidler som lønn, arbeidsmiljø og arbeidsbetingelser vurderes i de årlige rulleringene. Første delmål skal være å nå gjennomsnittet til sammenlignbare kommuner, på sikt skal helsefagskompetansen reflektere at Tromsø er et kunnskapssenter for helse med utdanninger på alle nivå.
20. Arbeidet med privatisering i helse og omsorg skal stoppes. Ressursene som brukes til dette arbeidet skal brukes til å styrke kommunens omsorgstjeneste.
21. Byrådet setter i gang et arbeid med sikte på å styrke eldres helse. Sentralt i arbeidet skal være forebygging, god rehabilitering, økt selvbestemmelse og gode hjemmebaserte tjenester. Kommunen skal utvikle og styrke samhandlingen mellom kommunehelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten.
22. Tromsø kommune skal ikke benytte Offentlig Privat Samarbeid (OPS) i forbindelse med kommunale investeringer. Heller enn å bruke penger på utbytte og økte rentemarginer til utbygger, skal vi bruke pengene på omsorg og skole.
23. Gaza er Tromsøs vennskapsby. Tromsøs innbyggere viser et ekte engasjement for menneskerettigheter og menneskeverd. Kommunen vil derfor opprette et nytt vennskapsprosjekt mellom ungdommer i Tromsø og Gaza, i forlengelsen av prosjektet som nå fases ut.
24. Tromsø kommune vil kreve av Staten å få refundert kostnadene ved ikke-rettighetsbarn som har barnehageplass i kommunale og private barnehager.
25. De ekstra midlene til finansiering av barnehageplass til ikke-rettighetsbarn prioriteres i henhold til barnas fødselsdato, slik at de eldste får plass først.
26. Tromsø kommune setter som betingelse for å inngå avtale med private barnehager at de har inngått tariffavtale med likeverdig pensjonsavtale som det offentlige.
27. Tromsø kommune vil støtte prosjektet Gamlebyen Skansen med midler som skal brukes til å ansette en daglig leder.
28. Inn på tunet er et verdifullt tilbud til barn og unge og må videreføres.
29. Økningen i foreldrebetalingen på Kulturskolen skal begrenses til kommunal deflator.
30. Det skal være en forutsetning at konkurranseutsetting av kommunal virksomhet ikke skal føre til dårligere lønns- og pensjonsforhold for de ansatte.
31. Digitalisering i barnehagene, samt kompetansetiltak gjøres i sin helhet om til en søkbar pott, der kommunale og private barnehager som har fått midler i etterkant rapporterer på bruk.

32. Tromsø kommune skal stoppe prosessen med konkurranseutsetting av Sentralkjøkkenet. Det frigjøres plass ved Mortensnes ved at tørrmatbestillingene overføres til enhetene. Sentralkjøkkenet på Mortensnes skal oppgraderes for fremtiden.
33. Tromsø kommune vil støtte et prosjekt i regi av Kafe X og Marborg om oppfølging av rusavhengige som har vært gjennomført behandling.
34. Nedstyringstiltak som innebærer at kommunens personalreglement kommer til anvendelse, skal behandles i kommunestyret i forkant. Økonomirapport 1 og 2 skal orientere om de økonomiske effektene av tiltakene.
35. Som strategi for å løse boligsituasjonen for vanskeligstilte i Tromsø, vil kommunen gjeninnføre en sosial boligpolitikk. Ett av tiltakene vil være å bygge 200 nye utleieboliger i samarbeid med Husbanken, Stiftelsen kommunale boliger, samt andre aktuelle samarbeidsparter. Kommunen skal ikke organisere de kommunale boligene med formål om å oppnå større inntekter for kommunen på bekostning av de mest sårbare innbyggerne i byen.
36. Kommunale næringsfondsmidler skal i større grad brukes til næringsutvikling i distrikts-Tromsø. Utviklingslagene skal ha forslagsrett til fordeling av midlene.
37. Byrådet bes utarbeide forslag til hvordan luftkvaliteten i Tromsø kan bedres, herunder hvordan få ned konsentrasjonen av svevestøv.
38. Tromsø kommune skal prioritere at den kunstnerstyrte virksomheten Kurant får gode driftsvilkår i Tromsø.
39. Utbytte fra kommunale aksjeselskap skal i sin helhet overføres til disposisjonsfondet.
40. Byrådet skal legge frem en sak for kommunestyret der det redegjøres for utviklingen av barnefattigdommen etter de nye reglene knyttet til uføretrygd og sosialstønad.
41. Byrådet skal legge frem en plan for økt bruk og tilrettelegging for bruk av el-bil og el-sykel.

Tallbudsjett - Investering

	Alternativ - Tabell 13	2015	2016	2017	2018
Boliger	Strakstiltak 200 boliger år	5 000 000			
	Lån - 200 boliger -	60 000 000	60 000 000		
	Lån - 200 boliger - Husbanken	40 000 000	40 000 000		
Byutvikling	Gang og sykkelsti nordøya	20 000 000			
	Gang og sykkelsti langnesbakken	5 000 000			
	Internveg Langnes	-30 000 000		30 000 000	
	Oppgradering veier			0	
Pleie og omsorg	Ikke konkurranseutsetting av sentralkjøkkenet	5 000 000			
		105 000 000	100 000 000	30 000 000	

Endring Betalingssetter 2015

Endring av pkt. 3: Kulturskolen

Elevbetaling barn og ungdom - sats 2015:

kr 3 600 pr. år.